Zesde Jaer. Nr 25. Zaterdag, 25 Juny 1859.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. Collée, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, no 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 25 JUNY.

De uitslag der kiezingen heeft in de hoofdstad groot opziens gebaerd, het ministerie had zich aen dien uitslag niet verwacht : het verhoopte van te Nyvel, te Leuven, te Charleroy, te Dinant, te Namen en te Mechelen den zegeprael te behalen en zyne meerderheid te versterken; maer hoe deerlyk is het in zyne hoop niet bedrogen geweest? Al de telegraphische berigten die hem dynsdag toekwamen, kondigden niets anders aen dan nederlagen. Daerenboven vernam het ministerie met hertzeer dat de jonge liberalen eenige stemmen gewonnen hadden te Brussel, te Antwerpen en te Bergen, en zyne leden elkander droevig beziende, toonden zeer wel dat hunne toestand merkelyk verslecht was.

Zoo is het inderdaed, en naer ons dunkens, bevindt het kabinet zich in den toestand waer het was na de kiezingen van 1852. Alsdan ook telde de bewarende party maer 46 stemmen in de Kamer, en eenige maenden later, viel het ministerie Frère-Rogier-Tesch in duigen. Met groote voorzigtigheid zal het moeten besturen indien het nu een dergelyk lot wil vermyden, en nogtans hoe moeijelyk zal het hem niet vallen?

De gevorderde liberalen zullen hem willen dwingen om hem te voldoen, zy zullen meer dan ooit aendringen op de beloften die hun gedaen zyn geweest, en dank zy aen de scheuring die in de liberale party bestaet, zullen de ministers zich slecht aen de eischen der gevorderden kunnen onttrekken.

Van eenen anderen kant, indien zy aen die eischen toegeven, zullen zy de bedaerde mannen hunner meerderheid tegen hun zelven opwekken; — en dan gaen zy regtstreeks den weg in die naer hun verderf leidt.

De toestand van het ministerie is nog al bedenkelyk, en het moet u geenszins verwonderen indien eer het jaer 1859 verschenen is, u de tyding toekomt dat het ministerie om zeep is.

Gelyk vroeger zal het zich zelfmoorden; door de passien opgebeurd, zal het door de passien vergaen. Het kwam ter wereld door het geweld, en door het geweld van zyne eigene buitensporigheden zal het vallen. In den intrest van het land, hoe eerder hoe beter.

Opinën der dagbladen over de kiezing van 14 juny.

De *Indépendance* betreurt in eene lange jeremiade de scheuring, die er in het liberael kamp te Brussel heeft plaets gehad, en dit des te meer omdat het oogenblik zoo slecht gekozen was. Inderdaed, welk oogenblik heeft men gekozen? Dat, waerop de gemeenzame vyand het hoofd weêr opheft, *en dat hy in verscheidene onzer provinciën weder victories behaelt, waervan men te vergeefs het hoog belang zou willen ontkennen.* Er is niets te ontveinzen : die kiezingen welke dynsdag afliepen, zyn slecht geweest voor het liberalismus. Op den edelen geestdrift van 1857, op de eendragt die ons toen onoverwinnelyk maekte, is de twyfel en de aerzeling gevolgd. Vroeger hadden wy maer triomfen aen te halen; heden tellen wy onze neêrlagen, en de klerikalen zullen sterker in het parlement terug komen, omdat wy buiten den weg zyn gegaen die, in 1857, ons ter overwinning geleid heeft.

—

Het *Journal de Bruxelles* zegt : « De veldslag is afgeloopen. Het ministerie zal geen viktorie kraeijen. Zyn politiek werd in menige lokaliteit veroordeeld, alwaer het weder hoopte terrein te zullen herwinnen of te behouden. Het heeft geene overwinningen aen te teekenen; het heeft integendeel verscheidene zyner mannen op het veld gelaten. MM. Wala, Lelièvre, Godain, Trémouroux, Mascart, de Luesemans verdwynen van het tooneel. MM. Deschamps, Wasseige, Thibaut, Mercier en baron Snoy, hernemen hunne plaets in de Kamer, welke zy maer door verrassing hadden verloren. MM. Beeckman en Dormael volledigen de Leuvensche deputatie, terwyl M. de la Coste in den Senaet is. Te Namen vermeerderen MM. de Montpellier, de Royer, de Behr, de ry der konservatieven.

—

Hetzelfde blad zegt over den val van M. Malou het volgende : « Persoonlyk zal M. Malou niet heel gevoelig zyn aen dien tegenslag, want hy bleef slechts uit enkele zelfopoffering op de bres. Maer het land zal in hem een der schitterendste bekwaemheden verliezen, welke het belgische parlement heeft. Wy weten niet aen welk eene kuipery dit resultaet verschuldigd is; wy leggen het ons des te minder uit, dewyl de nieuwgekozene, M. de Florisone teenemael van dezelfde politieke kleur is als M. Malou. »

—

De *National*, vangt zyn artikel aen met deze woorden : « De dag is slecht geweest voor het liberalismus, zoowel voor het progressief als voor het ander (dat is zoowel voor de *ouden* als voor de *jongen*). Wat ons aengaet, wy zyn bedroefd, maer niet ontmoedigd. Te Brussel zyn de jonge liberalen geslagen, te Luik kregen zy de neêrlaeg. Echter hoopt het blad dat MM. de Gottal, Carlier en Guillery naest MM. Defré en Goblet zullen plaets nemen en als geavanceerden zullen optreden. « Doch van den anderen kant hoeveel liberale lyken, toegenegen aen het kabinet, liggen er niet op den kiezings grond! Te Namen, zyn de vier liberalen, daerin begrepen M. Lelièvre, die den vorigen dag gedekoreerd werd, gevallen. Te Leuven is de eenige liberale vertegenwoordiger aen den bant gezet. Te Dinant valt M. de Wala; te Nyvel M. Mascart, ook al gedekoreerd. Te Charleroi moest het kopstuk van het kabinet onderdoen voor eenen der voornaemste klerikalen. »

Den 5 july zullen de belgische kamers in buitengewoonen zittyd byeenkomen. Het ministerie gaet hem oorlof vragen om eene gedwongene leening van 25 miljoen te mogen heffen op den grondeigendom, welke zou bestemd wezen om de versterking van Antwerpen te voltrekken.

De groote omheining is in principe aengenomen, doch met eene schroomlyke menigvuldiging van forten. Het leger zal tot de aerdewerken gebruikt worden, en de troepen, by de inwooners van den buiten gebiljetteerd, zullen in den omtrek der werken gelogeerd worden.

In afwachting dat de omheiningswerken voltrokken worden, zullen de binnenste vestingen blyven bestaen, en tot hier toe weten wy niet of het gouvernement genoegzame waerborgen zal geven voor hunne afbraek in het toekomende.

DE ZOTTEN VAN SINT LIEVEN.

KRONYK VAN DEN TYD VAN KAREL-DE-STOUTE.

1467.

(*Vervolg en einde.*)

Dit plegtig gezantschap was samengesteld uit al de schepenen van Gent ten getalle van zes-en-twintig; de drie groot-baljuwen, de dekens en gezworenen de twee-en-vyftig neringen. Het was niet zonder inzigt dat de hertog aldus de afgeveerdigden liet buiten staen, blootgesteld aen de ruwheid des weders, spytig, kwaed en gremelyk op hunne lippen bytende, en uit het diepste hunner herten de Zotten van sint Lieven verwenschende; hy wilde immers nog eene harde vernedering voegen by al degene die zy reeds onderstaen hadden.

Eindelyk verschenen de siren De la Marche en Bladelin, en noodigden de Gentenaers in het paleis te komen. Zy trokken er binnen, twee en twee, blootshoofds en ongegordeld, even als misdadigers die men ter strafplaets geleidt. Elke deken droeg de ontrolde banier zyner nering aen eene speer gehecht. Allen waren in het zwart uitgedoscht, en ondanks den vernederenden toestand waerin zy zich bevonden, hadden zy allen op hunne gelaetstrekken dien toon van weerdigheid weten te behouden, die het onheil eerbiedwaerdig maekt. Toen zy allen binnengekomen waren, wierpen zy zich driemael ter aerde neder, en streken eerbiedigly hunne banier. Daerna werd de naem van elke gilde in het byzonder door den zaelwaerder overluid afgeroepen. Onverwyld ging de deken van ieder derzelve zyn banier voor de voeten van den bastaerd van Burgondie neêr leggen, allen te gelyk en eenparig uitroepende : — Dank!

Onmiddelyk daerna werd er wydloopiglyk lezing gegeven van de groote privilegie der Gentenaers, namelyk van den instellingsakt des magistraets van Gent door Philips-de-Schoone in 1301 gegeven. Vervolgens keerde messire Pieter de Wedergrate, destyds kanselier van Burgondië, zich naer den hertog :

— Monseigneur zegde hy op eenen plegtigen toon, met den vinger wyzende naer een groot stuk parkement, behoorlyk gezegeld, dat op eene tafel open lag, wat begeert gy dat er met die papieren gedaen worde?

— Dat zy zonder uitstel vernietigd en van kant geworpen worden, antwoordde de hertog met een heimelyk vermaek.

Op deze woorden nam Jan de Dikke, 's hertogs eerste geheimschryver en Groot Referendaris, een pennemes, gaf vyf groote kerven in het kostbaer dokument en sneed er de zegels af. Op het zien dier daed welke hunne stad van hare geliefdste vryheden, van hare duerbaerste privilegiën beroofde, bukten de dekens en de schepenen bedrukt en stilzwygend hun hoofd neêr; meer dan een dier moedige mannen voelde by dit aenschouwen eenen heeten traen over zyne wangen biggelen en van razerny zyn hert woelen. Immers, in een enkel oogwenk kwamen daer vernietigd te worden, voor het Gentsche volk, de vruchten van verscheidene eeuwen vechtens en strydens tegen zyne vorsten.

Toen die pleegvorm voltrokken was, stond de hertog van Burgondië regt en nam het woord. Hy legde in 't breed al de bezwaren der Gentenaers aen den dag, laekte hevig hun onbezonnen gedrag, verweet hun de ondankbaerheid waeraen zy zich hadden pligtig gemaekt, en in eene laetste beweging riep hy met eene ontroerde stem :

— Eertyds beminde ik u zeer; meer dan eens heb ik u verdedigd en beschermd by mynen zeer geduchten vader dien gy vergramd hadt; voor u heb ik gedaen wat ik voor geen een ander deel myner hertogdommen en graefschappen gedaen heb. Lang heb ik my op u vertrouwd; maer gy allen, zoo veel gy zyt, tot oproer geneigd, en kunt het gezag van geenen vorst verdragen. Nudan, ik zeg het u, by sinte Jooris! hebt de stoutheid niet van nog eens te beginnen, myne heeren van Gent. Gy hebt gezien wat ik met Luik en Dinant gedaen heb. Hewel! by myn's vaders ziel! ik zweer het zelfde te doen met uwe stad, by den minsten oproer, by de minste opschudding die zich nog zal voordoen; vergeet nooit dezen mynen eed.

— Monseigneur, monseigneur, hebt medelyden met uwe goede stad Gent, zegden de afgeveerdigden die, ondanks hen zelven, verschrikt waren over de bedreigende woorden die in hunne ooren kwamen te klinken in 't midden dier plegtige vergadering.

Karel van Burgondië wilde deze wreede proef niet verder dryven.

— Nu dan, het zy zoo, ik ben over uw leedwezen voldaen, hernam de vorst, ditmael de strengheid zyner blikken matigende, ik vergeef u, ziet hier de voorwaerden die ik aen uwe genade stel.

Alsdan werden hun de volgende punten voorgelezen : 1° Het Lepelregt moest op nieuw in voegen gebragt worden; 2° al de inbreuken op den vrede van Gaver hersteld; 3° de drie poorten der stad voor immer gesloten; 4° de banieren der neringen en ambachten overgebragt naer de kerk van Onze-Lieve-Vrouw te Bolonje (1); 5° de oude volkswyze om het magistraet te kiezen, afgeschaft; 6° de groote volksvergadering mogt niet meer samengesteld zyn dan uit 300 persoonen; 7° de stad Gent was met eene boet geslagen van 37,000 gulden.

In dit verdrag werd ook het feest niet vergeten dat onschuldiglyk aenleiding tot de onlusten had gegeven : er werd bevolen dat men voortaen, in plaets van sinte Lieven de kostbare relikwiekas op eenen wagen zou voeren.

De Gentenaers moesten zich aen deze harde voorwaerden onderwerpen. Ten dien pryze alleen stemde de hertog er in toe het verledene te vergeten en op nieuw in hunne stad te komen. Inderdaed, hy deed er zynen plegtigen intrede met zyne dochter, in de maend mei opvolgende. Wat den vrede betreft, den 8 juny 1469 gesloten, hy kreeg den naem van *vrede van sint Lieven*, ter geheugenis der noodlottige muitery die er toe gelegenheid gegeven had.

(1) Vanwaer zy niet meer terug keerden dan by den dood van hertog Karel, in 1476. Vroeger waren de vanen, in den oorlog van Gaver ontnomen, daer ook overgebragt geworden.